

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Державне та регіональне управління

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Викладач	ТАРНОВСЬКА Ірина Віталіївна Кандидат економічних наук, доцент	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ТАРНОВСЬКА Ірина Віталіївна	
E-mail	irusia.tarnovska@gmail.com	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38095-258-98-33	
Консультації	Кожна середа з 12.00год до 14.00год за <u>ZOOM</u> посиланням	
Офіційна назва освітньої програми	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 073 «Менеджмент»	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова	
Курс/ Семестр викладання	2/4	
Обсяг дисципліни	4 кредитів ECTS / 120 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24 години / 4 години Практичні заняття – 20 годин / 4 години	
Форма контролю	Залік	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.	
Мова викладання	Українська	
Мета вивчення дисципліни	Формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття умінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.	

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
Спеціальні (фахові) компетентності	СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
Програмні результати навчання	РН1. З'ясовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. РН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень. РН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає можливість познайомитись особливостями державного управління на національному та регіональному рівнях і опанувати навички вирішення практичних проблем, що стосуються виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.

Під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти матимуть можливість ознайомитися з сутністю і завданнями державного та регіонального управління; теоретичними основами формування та реалізації державної політики; особливостями державної політики у різних сферах суспільного розвитку; роллю різних гілок влади у державному та регіональному управлінні; особливостями менеджменту органу державної влади різних рівнів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. «ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ»

Тема 1. Основи теорії державного управління

План лекції

1. Сутність поняття «державне управління».
2. Зміст державного управління.
3. Принципи державного управління.
4. Еволюція дослідження державного управління.

Соціальна природа поняття «державне управління», його мета та зміст. Державне управління як системне суспільне явище. Системні характеристики державного управління. Теорія систем та управління. Фундаментальні процеси управління: планування, організація, управління, зв'язок. Визначення моделі системи державного управління. Етапи формування моделі системи державного управління на основі системного підходу. Об'єкт державного управління та предмет вивчення.

Основні теорії державного управління: економічна теорія держави; теорія суспільного вибору (суспільний договір, «фіаско держави», мінімізація трансакційних витрат); теорія соціології (теорія держави, соціальна структура суспільства, соціальна мобільність, статус і

статусні ролі); теорія менеджменту (теорія раціональної бюрократії, організовані структури управління, розподіл праці в управлінських структурах, державне адміністрування).

Еволюція дослідження предмета державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління у системі суспільних наук, інші науки і галузі знань. Поняття, система та завдання державного та регіонального управління як навчальної дисципліни. Методи вивчення державного та регіонального управління. Мистецтво управління. Структура курсу «Державне та регіональне управління».

Тема 2. Державна влада та державне управління

План лекції

1. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами.
2. Рівні державного управління.
3. Функціональна структура державного управління.
4. Методи державного управління.
5. Характеристика організаційної структури державного управління.
6. Моделі державного управління.

Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Сутність сучасної держави. Основні риси держави. Категорія влади. Державна влада як складова державно-владного механізму. Поняття та сутність функцій державного управління. Види функцій державного управління. Реалізація функцій в державному управлінні: основні проблеми.

Державне управління як система, що розвивається. Рівні державного управління: загальнодержавне управління, управління на регіональному та місцевому рівнях. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального управління. Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання.

Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Функціональна структура державного управління. Сутність і класифікація функцій державного управління. Характеристика загальних (основних) та спеціальних (спеціалізованих) функцій. Допоміжні функції. Основні напрями діяльності в системі державного управління.

Поняття та класифікація методів державного управління. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи, їх переваги та недоліки. Економічні методи та їх інструменти. Правові методи. Соціально-психологічні та неформальні методи впливу.

Сутнісні характеристики (рисни) організаційної структури державного управління. Унітарна та федеративна організація державного управління. Основи побудови організаційної структури державного управління.

Моделі державного управління: світовий досвід. Структура державного управління у провідних країнах світу: інституційний, функціональний та організаційний аналізи; центральні, регіональні та місцеві органи управління, їх ієрархія, проблеми взаємодії. Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці.

Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку

План лекції

1. Державне регулювання економіки, його цілі і функції.
2. Економічна політика держави та її види.
3. Державне регулювання підприємництва.
4. Особливості державного управління соціальною сферою.
5. Державне управління в адміністративно-політичній сфері.
6. Специфіка управління у сфері культури та ідеології.

Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти. Роль держави у розвитку підприємництва. Державне регулювання структурної перебудови національної економіки.

Конкурентна та інноваційно-інвестиційна політика держави, методи та інструменти. Засоби впливу на розвиток промислового і сільськогосподарського виробництва, сфери обігу і торгівлі. Управління зовнішньоекономічним сектором.

Особливості управління соціальною сферою. Соціальна політика держави: необхідність, сутність, цілі та принципи. Основні об'єкти та складові політики. Моделі соціальної політики. Методи впливу держави на розвиток соціальних відносин. Основні напрями соціальної політики держави щодо економічно активного населення. Діяльність держави щодо вразливих верств населення. Формування системи соціального захисту. Завдання державного регулювання розвитку елементів соціальної інфраструктури.

Державне управління в адміністративно-політичній сфері. Політика як наука, мистецтво і вид діяльності. Види політики держави, їх цілі, принципи формування, інструменти реалізації. Національна безпека та державне управління.

Специфіка управління у сфері культури та ідеології. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я. Вплив держави на розвиток інформаційного простору, формування суспільної свідомості. Державне управління і сфера особистого життя людини.

Тема 4. Роль різних гілок влади у процесі державного управління

План лекції

1. Система органів публічної влади.
2. Законодавча влада в системі державного управління.
3. Державне управління і виконавча влада.
4. Судова влада в системі державного управління.
5. Сутність і види контролю в суспільстві.
6. Особливості організаційної структури державного управління в зарубіжних країнах.

Система органів публічної влади. Законодавча влада в системі державного управління. Поняття, склад і структура парламенту, його повноваження.

Державне управління і виконавча влада: поняття, співвідношення, взаємозв'язок. Роль виконавчої влади в управлінні. Види органів виконавчої влади та питання їх класифікації. Уряд і державне управління.

Судова влада у системі державного управління. Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові системи та судові органи. Здійснення судової влади.

Сутність і види контролю у суспільстві. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності.

Особливості організаційної структури державного управління в зарубіжних країнах.

Тема 5. Центральні органи виконавчої влади в Україні

План лекції

1. Центральні органи виконавчої влади в системі державного управління.
2. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади.
3. Державні комітети.
4. Територіальні органи виконавчої влади.

Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного управління. Історія формування і функціонування. Організаційна структура та завдання ЦОВВ, їх права, компетенція, функції.

Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади. Історичний аспект формування уряду України. Структура та порядок формування Кабінету міністрів України. Функціональні повноваження членів Кабінету міністрів України. Секретаріат Кабінету міністрів України, порядок

формування, повноваження. Відповідальність Кабінету міністрів України. Акти Кабінету міністрів України.

Міністерства України та їх повноваження. Державні комітети (державні служби) України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції.

Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.

Тема 6. Державне управління на регіональному рівні. Регіональні органи державного управління

План лекції

1. Сутність та специфіка регіонального управління.
2. Основні напрямки регіонального управління.
3. Механізм реалізації регіональної політики держави.
4. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління.
5. Повноваження місцевих державних адміністрацій та їх структура.

Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка. Історичні форми управління регіональним розвитком. Державна регіональна політика та політика територіально-адміністративних органів. Роль місцевого самоврядування у розвитку регіону.

Основні напрями регіонального управління: управління природно-ресурсним потенціалом регіону, управління фінансовими, трудовими ресурсами. Вплив органів державної влади на промислове і сільськогосподарське виробництво в регіоні, функціонування регіональних ринків. Управління інноваційною діяльністю. Роль державного управління щодо розвитку соціальної інфраструктури регіону.

Механізми реалізації регіональної політики держави: інституційно-правові, організаційні, фінансово-економічні, соціально-психологічні. Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіону. Державні та регіональні програми. Історичний досвід та особливості функціонування та управління територій із спеціальним статусом.

Регіональне управління та місцеве самоврядування. Поняття та суть місцевого самоврядування. Його основні ознаки та принципи, моделі управління. Роль органів місцевого самоврядування у розвитку регіону. Централізація та децентралізація влади.

Місцеві державні адміністрації в системі державного управління. Основні завдання, правовий статус, компетенція місцевих державних адміністрацій. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій. Структура місцевих державних адміністрацій, їх діяльність. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків.

Управління факультативними територіальними одиницями. Господарсько-правовий механізм діяльності територій із спеціальним статусом.

Тема 7. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні

План лекції

1. Місцеве самоврядування та його особлива роль в державному управлінні.
2. Державна політика у сфері місцевого самоврядування.
3. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні.

Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування. Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування.

Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.

Громадянин в державному управлінні. Поняття і основні характеристики громадянства. Права, свободи і обов'язки громадян: система закріплення. Взаємовідносини громадян і органів державного управління.

Тема 8. Внутрішня організація та управління органу державної влади

План лекції

1. Орган влади як об'єкт організації.
2. Організація як процес і функція управління.
3. Сутність і особливості менеджменту органу державної влади, регламент його діяльності.
4. Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади.
5. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади.
6. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади.
7. Підготовка та прийняття рішень в органах державної влади.
8. Зв'язки з громадськістю в якості управління органом державної влади.

Загальнотеоретичні аспекти організації роботи органів державної влади в Україні. Орган влади як об'єкт організації. Організація як процес і функція управління.

Сутність і особливості менеджменту органу державної влади, регламент його діяльності. Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади. Підготовка та прийняття рішень в органах державної влади. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади. Роль та місце керівника в управлінні органами державної влади. Сутність лідерства в державному управлінні. Забезпечення законності в державному управлінні. Специфіка юридичної відповідальності в державному управлінні.

Тема 9. Державна служба в Україні

План лекції

1. Державна служба, поняття та функції.
2. Проходження державної служби.
3. Класифікація посад державних службовців.
4. Етика поведінки державних службовців.

Державна служба: поняття, риси, функції, принципи, види, організація. Система правових актів про державну службу та правовий статус державних службовців. Класифікація посад державних службовців.

Проходження державної служби та управління державною службою. Атестація державних службовців. Етика поведінки державних службовців. Управління державною службою. Державна кадрова політика. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців.

Бюрократія і бюрократизм у державному управлінні: світові тенденції та вітчизняна специфіка.

Тема 10. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади

План лекції

1. Загальна соціальна ефективність державного управління.
2. Ефективність організації і функціонування суб'єктів державного управління.

3. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб
4. Економічна оцінка ефективності функціонування органів державної влади.

Поняття ефективності в управлінні. Чинники та критерії ефективності державного управління. Загальна соціальна ефективність державного управління. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб. Економічна оцінка ефективності функціонування органу державної влади. Демократичні процедури визначення ефективності державного управління.

Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні, його зміст та правові засади. Види контролю. Здійснення державного контролю щодо виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади: парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд міліції. Громадський контроль за діяльністю органів державного управління.

Тема 11. Відносини органів публічної влади в системі управління

План лекції

1. Взаємодія органів публічної влади та місцевого самоврядування.
2. Взаємодія органів публічної влади з об'єднаннями громадян.
3. Взаємодія органів публічної влади з трудовими колективами, підприємствами, установами.
4. Взаємодія органів державної влади і місцевого самоврядування з органами служби безпеки України.
5. Взаємовідносини органів публічної влади із судовими органами.
6. Взаємодія органів публічної влади з органами прокуратури.
7. Взаємодія органів публічної влади з органами внутрішніх справ.

Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами: органами Служби безпеки України, органами прокуратури, органами внутрішніх справ.

Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Здійснення нагляду за діяльністю об'єднань громадян. Організація роботи із запитами громадян. Державні та адміністративні послуги з боку органів виконавчої влади та їх правове регулювання. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади.

Тема 12. Розвиток системи державного та регіонального управління.

План лекції

1. Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні та необхідність реформування системи державного та регіонального управління.
2. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів.
3. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвиненої демократії.
4. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні.

Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у сфері управління. Необхідність реформування системи державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів. Соціально-ринкова трансформація України та завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвиненої демократії.

Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні. Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком. Базові форми децентралізації управління. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління. Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг. Удосконалення механізмів правового захисту громадян у відносинах із органами державної влади. Протидія корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

Створення сучасного нормативно-правового, наукового та інформаційного забезпечення системи державного управління; зміцнення та формування нових фінансово-економічних основ функціонування державного управління; організація на нових засадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; створення сучасної системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів; оновлення інституту відповідальності у сфері державного та регіонального управління; запровадження раціонального адміністративно-територіального устрою

Індивідуальні завдання

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Державна влада та державне управління.

Практична робота №2. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку.

Практична робота №3. Роль різних гілок влади у процесі державного управління.

Практична робота №4 Центральні органи виконавчої влади в Україні

Практична робота №5. Державне управління на регіональному рівні. Регіональні органи державного управління

Практична робота №6. Місцеве самоврядування та його особлива роль у державному управлінні

Практична робота №7. Внутрішня організація та управління органу державної влади

Практична робота №8. Державна служба в Україні

Практична робота №9. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади.

Практична робота №10. Відносини органів публічної влади в системі управління

Приклади практичних завдань:

Завдання 1:

Проведіть порівняльний аналіз соціально-економічного розвитку України та обраної вами іншої країни за показниками: величина ВВП в розрахунку на душу населення, темп росту ВВП, торгівельний баланс країни, величина державного боргу, рівень інфляції, середня заробітна плата, рівень безробіття, тривалість життя населення, рівень захворюваності (за видами захворювань).

Під час проведення аналізу необхідно:

- Порівняти показники соціально-економічного розвитку країн в абсолютному та відносному значенні.
- Охарактеризувати чинники, які вплинули на зниження (зростання) показників за досліджуваний період.

Приклад тестового завдання:

1. Влада, що має право безпосереднього управління державою, носієм усієї влади в масштабах всієї країни:

- а. законодавча влада;

- б. виконавча влада;
- в. судова влада
- г. державна влада.

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Державне та регіональне управління» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Орієнтована тематика:

1. Державне управління як системне суспільне явище: суть, мета, системні характеристики.
2. Теорії державного управління.
3. Еволюція теорій державного регулювання економіки.
4. Державне та регіональне управління у системі суспільних наук: предмет, об'єкт вивчення.
5. Функції держави в сучасній ринковій економіці.
6. Моделі державного регулювання економіки в зарубіжних країнах.
7. Сутність, риси та функції сучасної держави.
8. Принципи та цілі державного управління.
9. Методи державного управління.
10. Особливості, переваги і недоліки федеративної та унітарної організації державного управління.
11. Можливості застосування зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці
12. Завдання державного регулювання економіки України.
13. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки.
14. Інструменти державного регулювання економіки.
15. Методи державного регулювання економіки, їх класифікація.
16. Принципи організації державного регулювання економіки.
17. Функції та повноваження державних органів у сфері економічного регулювання.
18. Характери етика і функції міністерств, відомств і державних комітетів.
19. Функції та повноваження місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування.
20. Адміністративні методи державного регулювання економіки.
21. Система адміністративних регуляторів: ліцензії, квоти, стандарти, норми, санкції.
22. Державні замовлення та державні контракти як засоби задоволення державних потреб у продукції (товарах, роботах, послугах).
23. Сутність цільової комплексної програми. Класифікація цільових комплексних програм.
24. Структура Державного плану (програми) економічного й соціального розвитку України.
25. Державний бюджет як інструмент державного регулювання економіки.
26. Бюджетний вплив на розвиток економіки.
27. Субсидії і субвенції. Роль бюджету в реалізації соціальної політики держави.
28. Податки як інструмент державного регулювання економіки.
29. Національний банк як суб'єкт державного регулювання економіки, його завдання
30. Інструменти грошово-кредитного регулювання економіки.
31. Процентна політика та її вплив на економіку.
32. Антиінфляційне регулювання економіки.
33. Грошово-кредитне обслуговування державного бюджету, державного боргу та боргових зобов'язань.

34. Ціни як інструмент державного регулювання економіки.
  35. Контроль за дотриманням державної дисципліни цін і тарифів.
  36. Сутність, завдання та форми державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
  37. Державне регулювання валютних операцій та кредитно-розрахункових відносин. Платіжний і торговельний баланси України.
  38. Критерії визначення державних пріоритетів. Фактори структурних зрушень в економіці.
  39. Державні капітальні вкладення. Форми державного регулювання умов інвестиційної діяльності.
  40. Державне регулювання ринку цінних паперів.
  41. Сектори економіки. Роль та методологія управління державним сектором економіки.
  42. Особливості демонополізації окремих об'єктів.
  43. Приватизація державних підприємств. Функції та завдання Антимонопольного комітету України й Фонду державного майна України.
  44. Методи державної підтримки та регулювання підприємництва.
  45. Напрямки державної політики в галузі науково-технічного прогресу.
  46. Форми державного регулювання розвитку науки і техніки.
  47. Розподіл влади в Україні.
  48. Особливості місцевого самоврядування у розвинених країнах.
  49. Державне програмування та планування у соціальній сфері (складання балансу грошових доходів населення).
  50. Пошук компромісних рішень в державному управлінні.
  51. Історичний аспект становлення місцевого самоврядування в Україні.
  52. Громадянин та громадянство у глобалізаційних процесах.
  53. Світовий досвід визначення ефективності державного управління у розвинених країнах.
  54. Загальна соціальна ефективність державного управління.
  55. Громадський контроль за діяльністю органів державного управління.
  56. Державне програмування та планування структурної перебудови економіки (визначення експортних можливостей певного товару).
  57. Відносини центральних та регіональних органів державної влади з громадянами, організаціями, судовими органами в Україні.
  58. Досвід закордонних країн у формуванні відносин органів публічної влади в системі управління.
  59. Напрями адміністративної реформи в Україні.
  60. Використання світового досвіду державного управління розвинених країн в Україні.
- Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення курсу (як лекційної, так і практичної складової).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бали (до 24 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 7,6 балів за кожне заняття (до 76 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 10 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Посилання на Google Classroom: [Державне та регіональне управління](#)
- Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Tarnovska, I. Tulchinskiy, R., Chobitok, V., Dergaliuk, M., Semenchuk, T. (2021). Strategic Guidelines for The Intensification of Regional Development Under the Impact of Potential-Forming Determinants in the Conditions of Digitalization. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, 21(8), 97-104. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.8.13> (Web of Science).
2. Tarnovska I., Khudolei V., Karpenko O., Biriukov I., Smyrnov I. (2022). The role of budgets in strengthening the financial base of local self-governments. Cuestiones Políticas Vol. 40 N° 75: 164-179 <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4075.11> (Web of Science).
3. Тарновська І.В. Інфраструктура надання публічних послуг в Україні та шляхи її удосконалення / О.Г. Харчук, І.В. Тарновська, В.П. Власова // Імперативи розвитку підприємництва в контексті інноваційної економіки / Колективна монографія / За заг. Ред. К.А. Андрющенко, М.П. Сагайдака. К.: ДУІТ, 2019. С.140-157.
4. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (редакція від 04.02.2011р.) URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/831-2021-%D1%80>
6. Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 №586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки». URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=77059300-efc0-4c61-8a67-3974e0cd27a5&title=PrognozEkonomichnogoISotsialnogoRozvitkuUkraini>
7. Лісовський П.М., Бортник В.А., Лісовська Ю.П. Система державного управління : навч. посіб. // за заг. ред. д. ю. н., проф. А.М. Кислого. Київ Видавництво Ліра-К, 2022. 288 с.
8. Регіонально-адміністративний менеджмент: навч. пос. / під ред. д.ф.н., проф. В.Г. Воронкової. К.: ЦУЛ, 2019. 312 с.
9. Richard G. Niemi. Guide to State Politics and Policy. CQ Press; 1st edition, 2013. 480 p.
10. Donald P. Haider-Markel. The Oxford Handbook of State and Local Government. Oxford University Press; Reprint edition. 2016. 976 p.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ

Порушення Кодексу академічної доброчесності ДУІТ є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ. У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності ДУІТ.

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ».